

UDK 902
ISSN 1330-0644
VOL. 18./2001.
ZAGREB, 2001.

P **riilozi**

Instituta za arheologiju u Zagrebu

Pril. Inst. arheol. Zagrebu 18./2001.
Str./Pages 1-292, Zagreb, 2001.

Časopis koji je prethodio

Prilozi 1., 1983., Prilozi 2., 1985., 3.-4., 1986.-1987., 5.-6., 1988.-1989., 7., 1990.,
8. 1991., Pril. Inst. arheol. Zagrebu 9., 1992., 10., 1993., 11.-12./1994.-1995.,
13.-14./1996.-1997., 15.-16./1998.-1999., 17./2000.

Nakladnik/ Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU/
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/ Address of the editor's office

Institut za arheologiju/Institute of archaeology
HR - 10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 68
Telefon/phone/fax ++385/01/615 02 50
e-mail: institut-za-arheologiju@IARH.tel.hr

Glavni i odgovorni urednik/ Editor in chief

Željko TOMIČIĆ (Zagreb)

Redakcijski odbor/ Editorial committee

Dunja GLOGOVIĆ (Zagreb), Timotej KNIFIC (Ljubljana, SLO), Remza KOŠČEVIĆ
(Zagreb), Laszlo KÓVACS (Budapest, HUN), Kornelija MINICHREITER (Zagreb),
Mladen RADIĆ (Osijek), Željko RAPANIĆ, (Split) Aleksandar RUTTKAY (Nitra,
SK), Ivančica SCHRUNK (Minneapolis, USA), Željko TOMIČIĆ (Zagreb).

Prijevod na engleski/ English translation

Nikolina MATETIĆ PELIKAN

Prijevod na njemački/ German translation

Nikolina MATETIĆ PELIKAN

Lektura/ Language editor

Marijan RIČKOVIĆ (hrvatski)
Ulrike STEINBACH (njemački)
Kenneth MAYER (engleski)

Dizajn/ Design

Roko BOLANČA

Korektura/ Proofreaders

Krešimir KVOČIĆ

Računalni slog/ Layout

Ranko PERŠIĆ, Zagreb

Tisak/ Printed by

Tiskara PETRAVIĆ, d.o.o., Vladimira Nazora 12, 10434 Strmec

Naklada/ Circulation

600 primjeraka / 600 examples

Sekundarne publikacije/ Indexed in

GERMANIA Anzeiger der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen
Archaeologischen Instituts, Verlag Philipp von Zabern, Mainz.

Izdavanje časopisa novčano podupire

MINISTARSTVO ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE REPUBLIKE HRVATSKE
HR - 10000 Zagreb, Strossmayerov trg 4

Sadržaj

Izvorni znanstveni radovi

- 5 KORNELIJA MINICHREITER
Tipološka klasifikacija keramike rane starčevačke kulture iz stambene zemunice 10 u Zadubravlju
- 21 DUNJA GLOGOVIĆ, SLOBODAN MIKO
Nekoliko brončanodobnih nalaza iz okolice Torčeca pokraj Koprivnice i njihova spektrometrijska analiza
- 33 DARIA LOŽNJAK
Nalazišta brončanoga doba na vinkovačkom području
- 63 SAŠA KOVAČEVIĆ
Istraživanja prapovijesnog lokaliteta u Novoj Bukovici na položaju Sjenjak - povijest i novi rezultati
- 79 RENATA ŠOŠTARIĆ
Karbonizirani biljni ostaci iz prapovijesnog lokaliteta u Novoj Bukovici na položaju Sjenjak
- 83 NIVES MAJNARIĆ PANDŽIĆ
Grob ratnika Lt 12 iz srednjolatskog groblja u Zvonimirovu kod Suhopolja u Virovitičko-podravskoj županiji
- 103 MARKO DIZDAR
Nalazišta latenske kulture na vinkovačkom području
- 135 REMZA KOŠČEVIĆ
Sitni metalni predmeti iz Siscije
- 143 REMZA KOŠČEVIĆ
Daljnja opažanja o olovnim privjescima
- 157 VLASTA BEGOVIĆ, IVANČICA SCHRUNK
Preobrazbe rimskih vila na istočnom Jadranu u kasnoj antici i ranom srednjem vijeku
- 173 ŽELJKO TOMIČIĆ
...Sclavorum regionem, quae Zellia appellatur... Pavla Đakona
Povijesna (renesansna) kartografija - novi izvor poznavanja hrvatskog ranog srednjovjekovlja
- 189 TAJANA SEKELJ IVANČAN
Neki arheološki primjeri zaposjedanja ruševina antičkih urbanih cjelina u sjevernoj Hrvatskoj tijekom srednjeg vijeka
- 213 TATJANA TKALČEĆ
Gotičke keramičke čaše iz Glogovnice i Ivanca Križevačkog kraj Križevaca i Gudovca kraj Bjelovara

Contents/Inhaltsverzeichnis

Original scientific papers

- KORNELIJA MINICHREITER
Typological classification of pottery of the early Starčevo culture from the pit-dwelling 10 in Zadubravlje
- DUNJA GLOGOVIĆ, SLOBODAN MIKO
A couple of Bronze Age finds from the surroundings of Torčec near Koprivnica and their spectrometric analysis
- DARIA LOŽNJAK
Bronze Age sites in the Vinkovci region
- SAŠA KOVAČEVIĆ
Investigation of the prehistoric locality in Nova Bukovica on the site Sjenjak - History and new results
- RENATA ŠOŠTARIĆ
Carbonized plant remains of the prehistoric locality in Nova Bukovica on the site Sjenjak
- NIVES MAJNARIĆ PANDŽIĆ
Warrior's grave Lt12 from Middle La Tène II grave site in Zvonimirovo near Suhopolje in the County of Virovitica-Podravina
- MARKO DIZDAR
La Tène culture sites in the Vinkovci area
- REMZA KOŠČEVIĆ
Small metal artifacts from Siscia
- REMZA KOŠČEVIĆ
Further observations on lead pendants
- VLASTA BEGOVIĆ, IVANČICA SCHRUNK
Transformations of Roman villas on the eastern Adriatic coast in late classical antiquity and the early Middle Ages
- ŽELJKO TOMIČIĆ
... Sclavorum regionem, quae Zellia appellatur ... von Paulus Diaconus
Historische (Renaissance-) Kartographie die neue Forschungsquelle für das Frühmittelalter in Kroatien
- TAJANA SEKELJ IVANČAN
Manche archäologische Beispiele für die Besiedlung der Ruinen antiker Stadtlagen in Nordkroatien im Mittelalter
- TATJANA TKALČEĆ
Gotische Keramikgefäße aus Glogovnica und Ivanec Križevački bei Križevci und Gudovac bei Bjelovar

Pregledni radovi

- 235 MARIJA BUZOV
Podni mozaici sustava Eufrazijeve bazilike
- 253 ŽELJKO TOMIČIĆ, TATJANA TKALČEC,
MARKO DIZDAR, DARIA LOŽNJAK
Veliki Gradiš, Veliko Gradišće - plemićki grad Vrbovec
kraj Huma na Sutli (Stanje istraživanja 2001. godine)
- 275 DARIA LOŽNJAK, TATJANA TKALČEC,
Suhopolje - Lajkovina rezultati sustavnog terenskog
pregleda kasnobrončanodobnoga naselja

Prikazi

- 285 DUNJA GLOGOVIĆ
TRANS EUROPAM. Festschrift für Margareta Primas.
Beiträge zur Bronze- und Eisenzeit zwischen Atlantik
und Altai. Antiquitas, Reihe 3, Abhandlungen zur Vor-
und Frühgeschichte, zur Klassischen und Provinzial-Rö-
mischen Archäologie und zur Geschichte des Altertums,
Bd. 34, Bonn, 1995., 288 str. sa sl.
- 289 DARIA LOŽNJAK, TATJANA TKALČEC
Kratice

Review

- MARIJA BUZOV
Bodenmosaikien des Systems des Eufrasios-Basilika
- ŽELJKO TOMIČIĆ, TATJANA TKALČEC,
MARKO DIZDAR, DARIA LOŽNJAK
*Veliki Gradiš, Veliko Gradišće - feudal town of Vrbovec near Hum
na Sutli (as of 2001)*
- DARIA LOŽNJAK, TATJANA TKALČEC,
Suhopolje - Lajkovina
Results of systematic survey of the Old Bronze Age settlement

- DARIA LOŽNJAK, TATJANA TKALČEC
Abbreviations / Abkürzungen

TRANS EUROPAM, Festschrift für Margareta Primas, Beiträge zur Bronze- und Eisenzeit zwischen Atlantik und Altai, Antiquitas, Reihe 3, Abhandlungen zur Vor- und Frühgeschichte, zur Klassischen und Provinzial-Römischen Archäologie und zur Geschichte des Altertums, Bd. 34, Bonn, 1995., 288 str. sa sl.

Spomenicu u čast šezdesetogodišnjeg rođendana i dvadesetogodišnjice profesorskoga staža Margarete Primas na Sveučilištu u Zürichu uredili su i uvodnu posvetu napisali njeni čirški suradnici Biljana Schmid-Sikimić i Philippe Della Casa. Znanstvenica i profesorica Primas je, što je vidljivo iz njezine bibliografije, stručnjak zaista svestranoga interesa. Pretežito se bavi pitanjima željeznoga doba i brončanoga doba. Često se citira njezin rad o fibulama čertoza iz godine 1967., zatim knjiga o sprovima iz srednje Europe iz 1986. g. i mnogi drugi. Pored istraživanja metalnih razdoblja Švicarske, suraduje i vodi mnoge međunarodne projekte. Iskopavala je, među ostalim, i u Crnoj Gori brončanodobni tumul Velika Gruda itd.

U prvome članku Christiane Eluère i Christoph J. Rauba pod naslovom "Opažanja o izradi brončanodobnih zlatnih perli iz Esclauzelsa" ustanovljeno je na temelju metalografskih istraživanja da su perle načinjene od tanke zlatne folije. Ona je bila omotana na drvenu jezgru koja je upakirana u keramički kalup. Nakon izgaranja ili pougljenjivanja drva i nakon razbijanja keramičkog kalupa, izvadila bi se gotova zlatna perla.

I naredni je članak posvećen zlatu. Calista Fischer piše o tehnici izrade spiralnog zlatnog prstena iz jednog groba stupnja Br. D, a naslov je njenoga rada "Malen, ali fin - Opažanja o spajanju zlata i izradi žice na jednom kasnobrončanodobnom nalazu iz Neftenbacha (ZH)". U slučaju ovoga predmeta radi se o najstarijem zlatnom predmetu kod kojega je primijenjena tehnika lotanja.

Naslov narednog priloga je "Kasnobrončanodobne pločice za izvlačenje iz ostave Isleham" u kojemu Peter Northover piše o zanimljivom nalazu iz depoa Isleham u Velikoj Britaniji. Ostava je inače iz razdoblja Wilburton (Ha A2 - B1 u Europi), a sadržavala je oko 6500 fragmenata s mnogo neuspjelih odljevaka, tako da je to očito radionička ostava. Pločice raznih oblika s rupicama služile su za izvlačenje, odnosno izradu brončane žice.

Sljedeći je članak rezultat projekta skupine eksperimentalnih ljevača prapovijesnih predmeta sa sjedištem u Švicarskom narodnom muzeju. Walter Fasnacht - "Sjekira s rupom za nasadivanje iz Parapana u ljevaoničarskom eksperimentu" - opisao je pokusno lijevanje sjekire s rupom za nasad kakva je pronađena u Parpanu. Izrađen je dvodijelni pješčani kalup, a rupa za nasad je bila ispunjena keramičkim valjkom. Iz citirane je literature razvidno da je eksperimentiranje s pretpovijesnim metalurškim tehnikama u Europi veoma razvijena djelatnost.

Mária Novotná je napisala rad "Opažanja o najstarijim nalazima bakra u Slovačkoj" u kojem je dan pregled dosadašnjih terminoloških i kronoloških sustava za eneolitik u Slovačkoj. Kako se u samoj Slovačkoj dobivao bakar, pretpostavlja se da je ovdje bio jedan manji metalurški centar, a kasnije je pronađeno mnogo kamenoga rudarskog alata kod *Španie doline* što je tu pretpostavku potvrdilo. Nabrojani su poznati tipovi bakrenoga oružja - sjekira, a postoji i zemljovid s nalazištima bakrenih predmeta u Slovačkoj.

"Keramički nalazi i interpretacija jame I. ranobrončanodobnog naselja Dabena - Sarakova, sjeverozapadna Trakija", naslov je članka Lolite Nikolove. Opisana je situacija nalaza na tellu u gornjem toku rijeke Strjama, gdje je u ranobrončanodobnom stratumu iskopana jama s četiri posude koje su inače tipične za pokapanje novorođenčadi u naseljima i to obično pokraj ognjišta. U ovome slučaju radilo se o simboličnom pokopu koji nalazimo na paljevinskim nekropolama badenske kulture na jugoistoku Europe. Autorica navodi mnoge analogije s područja Bugarske, s naglaskom na činjenicu da ovo područje predstavlja kontaktnu zonu sjeverozapadne Anadolije i balkanskoga prostora, te srednje Europe u ranom brončanom dobu.

Krasimir L. Leštakov opisuje zaštitna iskopavanja na lokalitetu *Kostadin česma*, a naslov je članka "Brončanodobni grobovi u Debeltu, regija Bourgas". Djelomično je razoreno nekoliko tumula, no dva groba su ipak ustanovljena kao skvrčeni skeleti s keramikom tipičnom za rano brončano doba Trakije i bodežima iz srednjega brončanog doba.

Prilog: "Tri ranobrončanodobna depoa metala unjetečke kulture" napisao je J.-W. Neugebauer. Tu je, na početku, vrlo instruktivan sažetak geneze unjetečke kulture i njezinih lokalnih skupina, a detaljno su obrađene ostave: Patzmannsdorf, Schrick i Drösing. Prve dvije ostave sadrže manšetaсте bakrene narukvice tipa Borotice, što je od interesa i za nas, obzirom da su dvije manšete toga tipa nađene u Dalmaciji (vidjeti: I. MAROVIĆ, Posebna izdanja ANU BiH 95, 1991.). Na kraju članka je kratki diskurs o interpretacijama deponiranja metala općenito.

B. Hänsel/P. Medović, opisujući nalaz ulomka jezičastoga srpa u naselju Feudvar, koje su zajednički iskopavali, raspravljaju o okolnostima nalaza srpova u srednjoj Europi i Karpatskoj kotlini pod intrigantnim naslovom "Otkad postoje jezičasti srpovi?" Naime, u Rumunjskoj od nalaza više od tisuću srpova, niti jedan nije iz naselja ili groba, već su to ili pojedinačni nalazi ili srpovi iz ostava. U Moravskoj je situacija nešto drukčija, ondje je osamdesetak srpova nađeno u

naseljima, a ima ih i u grobovima. Ulomak srpa iz Feudvara nađen je u sklopu koji se može datirati najranije u vrijeme kasne vaticke kulture, što je argumentirano prikazanom keramikom s mjesta nalaza. Jezičasti srpovi su se pojavili na prijelazu rane u srednju bronzu, sto do dvjesto godina ranije nego što je to evidentirano nalazima u ostavama, zaključuju autori.

U tumulu Velika Gruda kojega su iskopavali zajednički švicarski i crnogorski arheolozi 1988.-1990. g. bio je u sredini bogat grob kasnoga bakrenog doba. No na vrhu tumula nalazila se nekropola kasnoga brončanog doba. O toj nekropoli piše P. Della Casa u članku "O socijalnoj organizaciji brončanodobnih nekropola 14. i 13. stoljeća pr. Kr. na dinarskom prostoru". Grobova je na Velikoj Grudi bilo trinaest, međutim, neki su sadržavali i do 22 sukcesivna individualna pokopa. Autor je usporedio broj ukopa u grobnim humkama u Podrinju - Ročević-Jezero i u Moravskom porječju - Donja Brnjica, te u nekropoli Karaburma s posebnim obzirom na trajanje pokopavanja u njima. Na temelju proračuna po formuli koju su načinili Acsádi/Nemeskéri, došao je do zaključka da su groblja odnosno tumuli, uključujući i nekropolu na tumulu Velika Gruda, pripadali relativno malim seoskim zajednicama. Vrijedi li taj obrazac odnosa naselje - groblje za cijelo dinarsko područje, kako piše Della Casa, ne znamo, jer je arheološka evidencija nedostatna.

Alexandru Vulpe piše o "Značenju i datiranju humka Susani u Banatu", dosad najznačajnijem nalazu kulture žarnih polja u zapadnoj Rumunjskoj. U tumulu koji je bio na osamljenome mjestu nađeno je mnogo keramičkih posuda, ostataka pougljenjenih kolaca, temelji zidova, a na dnu humke je bio podij učvršćen šljunčanom ogradom. Posude su bile grupirane, a ostaci ljudskih kostiju nisu nađeni. Pojavila se dvojba radi li se o grobovima ili o kulturnome mjestu. Vulpe konstatira, na temelju analognih nalaza drugdje u Rumunjskoj da je, osim u kratkim intervalima skitske skupine Ciumbud, također skupine Ferigile, te keltskih nekropola, u mnogim krajevima u Rumunjskoj stalno vladao običaj rasipavanja pepela spaljenih.

"Brončane posude tipa Blatnica - Jedan karpatski tip posude i njegovi sjevernoeuropski odrazi" napisao je P. Patay. Pomno je opisan tip posude, napravljen je popis nalaza svih šalica tipa Blatnica s mjerama, a tu je i fragment iz ostave Binguła iz Vojvodine. Njihova je datacija stupanj Br. D - Ha A 1, a najviše ih je nađeno u Karpatskoj kotlini.

Bogati žarni grob iz Ca'Morta s četiri posude i petnaestak fibula tema je priloga R. C. De Marinisa "Grob 289 iz Ca'Morta i početak željeznoga doba na nekropolama u okolici Coma". Taj je grob sadržavao, osim urne još tri manje posude, oko petnaest fibula, dvije igle i nekoliko lećastih privjesaka. Na temelju širih analogija grob je datiran na prijelaz 10. na 9. st. pr. Kr., a tu je i kratka rasprava o prijelazu iz brončanog u željezno doba na nekropolama u okolici Coma.

M. P. Schindler piše o "Jednome fragmentu protovilanovske britve tipa Terni iz željeznodobnoga depoa Arbedo (TI)". Taj tip pravokutne britve ima kružni izrez na vrhu i urezani ornament koji je nazvan "motiv pelte" ili "motiv dvostruke sjekire". Nalazi ovoga tipa britvi su koncentrirani u srednjoj Italiji i dolaze u kasnoj fazi stupnja "Bronzo Finale". Nalaz

iz Tesina u sjevernoj Italiji je iz ostave koja je datirana u 5. st. pr. Kr.

J. Rageth opisuje zaštitna iskopavanja i "Mali željeznodobni kompleks iz Chur-Welschdörfli, Kasernenstrasse 30 (GR)". Tu je pronađena karakteristična keramika i ulomak zmijaste fibule s petljom, pa je materijal datiran u stupanj Ha D2/D3. Pronađeni su također ostaci arhitekture, tako da je to vrijeme početka naselja na tome mjestu.

"Jama 84/60 iz naselja kulture žarnih polja na Burgbergu kraj Butkheima, Gem. Vogtsburg, Kr. Breisgau-Hochschwarzwald" naziv je priloga R. Dehn/B. Grimmer-Dehn. Zanimljiv nalaz iz jame jesu pravokutni članci ogrlice načinjeni od veprovih zubi. Na temelju analognih nalaza u Švicarskoj ogrlica ide u kasnu kulturu žarnih polja, međutim, nađena je u jami s halštatskom keramikom koja inače nije tipična za ove prostore.

H. Hennig piše o nalazu iz tumula 8. iz "Hexenbergle" u kojemu je bila djelomično očuvana grobna komora izgrađena od drvenih brvna s raskošnim halštatskim pokopom na drvenim kolima. Članak "O pitanju datiranja grobnog humka 8. iz Hexenbergle iz Wehringena, Lkr. Augsburg" vrlo obrazloženo govori o problemima dendrodatuma iz hrastovine koja, nadovezujući se na postojeće krivulje iz Zürich-Alpenquai daje tri različita datuma - od sredine do kraja 9. st. pr. Kr., pa su mnoge provjere i korelacija s C 14 datirale nastanak grobne komore u humku 8. između 789. i 769. g. pr. Kr. U sljedećem je prilogu H. Reim "Paljevinski grob sa zmijastom fibulom S 5 i keramika Alb-Hegau u groblju "Lindel" u Rottenburgu a. N., Kr. Tübingen" podrobno opisan nalaz iz keltske nekropole usred koje je bio grob s priložima koji datiraju taj grob u stupanj Ha C. Problematična je, naime kronologija keramike Alb-Hegau koju neki datiraju u kasnohalštatsku fazu stupnja Ha D.

Naredni se rad S. Tachela "Središnji grob u Hochmichele (Altheim-Heiligkreutzthal, Kr. Biberach) i njegovo mjesto u stupnju Ha D1" ponovo bavi nalazima halštatskih grobova s kolima o kojima je najviše u posljednje doba pisao C. F. E. Pare. Grob Hochmichele ide u stupanj D1, unutar kojega je izdvojeno nekoliko skupina nalaza s posebnim inventarom. Autor također komentira kronologiju baziranu na fibulama iz Heuneburga.

U studiji B. Schmid-Sikimić "Gdje su muškarci ostali? Opažanja o spolno-specifičnim opremama halštatskih grobova" temeljito su preispitani odnosi ženskih i muških pokopa kod nekoliko švicarskih halštatskih grobalja. Uspoređeni su antropološki rezultati i razne kombinacije grobnih priloga. Posebno je istaknut problem dvostrukih i dvospolnih pokopa, pa se čini kao da su muškarci u manjini.

P. Nagy ima dva članka, u kraćemu je prilogu prikazan "Halštatski muški pokop u skupini tumula Eschenbach/Schmerikon, Flur Balmenrain (SG)", a drugi se članak s naslovom "Interpretacija jama u arheologiji iz zračnih snimaka" bavi usporedbom visinske prospekcije s katastarskim kartama.

"Kulturni običaji u alpskome prostoru i u Egeji - o pitanju funkcije prijelada iz Eschenza" naslovljen je naredni članak. I. Hägg piše o kulturnome značenju prapovijesnih prijelada što je argumentirano njihovim nalazima u grobovima i

namjernim lomljenjem tih nalaza. Hrvatska je na karti rasprostiranja zastupljena nalazom prijeklada iz Pule, a dane su mnoge ilustracije analognih nalaza sa švicarskih iskopavanja u Argolidi i drugdje u Grčkoj.

A. Gotzev u radu pod naslovom "Ranoželjeznodobna keramika iz tračkog svetišta pokraj sela Babyak (jugozapadna Bugarska)" uspoređuje keramičke nalaze s više bugarskih lokaliteta. Riječ je o nalazima iz približno. 6. st. pr. Kr.

Nalazište Šipka - Šejnovu obuhvaća više od 200 tumula, od kojih neki dosižu visinu od dvadesetak metara. Senzacionalno otkriće mauzoleja u humku Ostruša 1993. g. detaljno je opisano u članku G. Kitova "Trački mauzolej kod Šipke u južnoj Bugarskoj". Prva faza gradnje datirana je u sredinu 4. st. pr. Kr., ali je mauzolej bio kasnije dograđivan i prenamijenjen.

W. E. Stöckli opisuje nalaze desetak grobova iz "Kasnolatskoga groblja u Niederwichtlach-Bachtelnu u kantonu Bern". Oni su imali tipične keramičke priloge, zatim fibule, željezni nož i sl.

Diodor Sikulski piše da su Kelti za putovanje i u boju upotrebljavali kola koja su vukla dva konja. Polazeći od toga navoda. F. Müller piše o nalazima "Keltskih kola s elastičnim ovjesom: Putovanje od Castel di Decima do Clonmacnoise". Rekonstruirana su latenska bojna kola, a za usporedbu su uporabljani prikazi kola na vačkoj situli, etruščanskim stelama itd.

Posljednji je članak u knjizi iz pera V. Ivanovića Molodina i to o novim nalazima tzv. huno-sarmatskoga doba u zapadnome Sibiru. Autor opisuje nalaz ratničkog pokopa "Sopka 2, Grob 688. - bogati huno-sarmatski muški grob u Sibiru". U grobu je bio pokopan konj, konjska oprema i mač s posebno raskošnom jabučicom, načinjenom od gorskoga kristala s pozlatom.

Pisci u ovoj spomenici su iz raznih krajeva svijeta - od Velike Britanije, srednje Europe pa sve do Rumunjske i Bugarske. Mnogi su prilozi posvećeni novim nalazima, ali ima i revalorizacije starijih, poznatih arheoloških otkrića. Šteta što uvažena prof. dr. Margareta Primas nije stekla prijatelje kod nas koji bi napisali nešto iz hrvatske arheologije.

Dunja Glogović

